

XXIII-oji Jaunųjų mokslininkų psichologų konferencija

PSICHOLOGIJA ŠIANDIEN: tarp stabilumo ir kaitos

2026 m. gegužės 15 d.

PRANEŠIMŲ SANTRAUKŲ LEIDINYS

Abstract book of the
23rd Conference of Junior Researchers in Psychology
**PSYCHOLOGY TODAY:
BETWEEN STABILITY AND CHANGE**

MAY 15, 2026

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

ORGANIZACINIS KOMITETAS

| ORGANISATIONAL COMMITTEE

Pirmininkė | Chair: Agnė Grigaitė

Nariai | Members: Livija Žiemienė,
Jurgita Tilingaitė, Fadzai Munyuki,
Lauryna Vilutytė, Paulina Smolskaitė,
Ugnius Binkauskas, Sandra Bagdonaitė-
Jankauskienė, Adelė Petravičiūtė.

Studentai | Students:

Brigita Mikulstykė, Bernardas Liukaitis.

LiPSA nariai | LiPSA members:

Justas Stabrauskas, Gabija Kasilovskytė.

KONFERENCIJOS MOKSLO KOMITETAS

| SCIENTIFIC COMMITTEE OF THE CONFERENCE

Pirmininkas | Chair: Doc. dr. Alfredas Laurinavičius

Nariai | Members: prof. dr. Evaldas Kazlauskas,
doc. dr. Sigita Girdzijauskienė, dr. Austėja
Dumarkaitė, dr. Arūnas Žiedelis, prof. dr. Ilona
Laurinaitytė, dr. Viktorija Azuma, doc. dr. Greta
Kaluževičiūtė, dr. Gabrielė Skabeikytė-Norkienė.

KONFERENCIJOS GLOBĖJA

| PATRON OF THE CONFERENCE

Prof. habil dr. Danutė Gailienė

KONFERENCIJOS ORGANIZATORIAI

| CONFERENCE ORGANISERS

Filosofijos
fakultetas

RĖMĖJAI

| SPONSORS

Go Vilnius

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

DOI <https://doi.org/10.15388/JMPK.2026>

ISSN 2669-0357

Copyright © 2026 Authors. Published by Vilnius University Press. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

MELAGINGŲ KETINIMŲ ATPAŽINIMAS ATSAKANT Į NETIKĖTUS KLAUSIMUS: VERBALINIŲ MELO POŽYMIŲ YPATUMAI

Jordana Šablinska

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas

Įvadas. Meluojančių ir tiesą sakančių pasakojimuose apie ketinimus yra būdingi skirtingi verbaliniai melo požymiai, kurie gali būti esminiu veiksnio galinčiu padėti identifikuoti melagingus ketinimus. Analizuojama, kad tiksliausias būdas padėsiantis sustiprinti verbalinių melo požymių pasireiškimą tai netikėtų klausimų formulavimas. Vis dėlto atliktų tyrimų rezultatai yra nevienareikšmiai ir keliantys papildomų klausimų dėl netikėtų klausimų tinkamumo diferencijuojant melagingus ketinimus nuo teisingų.

Metodika. Struktūruotame interviu dalyvavo 60 tiriamųjų iš kurių 45 moterys ir 15 vyrų, o jų amžius siekė 20-40 metų ($M=30,17$, $SD=6,825$). Į struktūruoto interviu klausimus apie savo planuojamą kelionę tiriamieji turėjo atsakyti atlikdami vieną iš jiems atsitiktiniu būdu priskirtų vaidmenų, t. y. meluoti arba sakyti tiesą. Užduodami klausimai buvo suskirstyti į tikėtinų ir netikėtų klausimų kategorijas. Remiantis netikėtų klausimų kategorija buvo tikimasi atrasti verbalinius melo požymius, kurie padėtų diferencijuoti melagingus ketinimus nuo teisingų.

Rezultatai. Atsakant į netikėtus klausimus nenustatyta skirtumo tarp teisingų ir melagingų ketinimų verbalinių melo požymių tokių kaip vizualinės, erdvinės, laiko ir kitos specifinės detalės, teiginių ilgis, pasikartojimų ar spontaniškų korekcijų skaičius.

Išvados. Tiek užduodant tikėtinus, tiek netikėtus klausimus nebuvo išskirti verbaliniai melo požymiai, kuriais remiantis būtų galima atpažinti melagingus ketinimus. Nepaisant to, šios temos aktualumas ir svarba formuoja poreikį atlikti išsamesnius tyrimus.

Darbo vadovė: doc. dr. Kristina Vanagaitė

Raktiniai žodžiai: melagingi ketinimai, netikėti klausimai, verbaliniai melo požymiai

IŠMINTIES, EGZISTENCINIO NERIMO BEI PRASMĖS GYVENIME JAUSMO RYŠIAI SU PSICHOLOGINIAIS SUNKUMAIS

Vilius Šlekys

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas

Įvadas. Pastaraisiais metais sustiprėjęs geopolitinis nestabilumas bei kintanti pasaulio tvarka skatina vidinius egzistencinius klausimus ir psichologinius sunkumus. Stabilumo laikotarpiu nuo egzistencinio nerimo saugantis prasmės gyvenime jausmas gali pranykti kaitos akivaizdoje. Dėl šios priežasties, svarbu pažinti atsparumo resursus, skatinančius prasmės gyvenime jausmą ir taip padedančius išlaikyti vidinį stabilumą. Vienas iš šių potencialių resursų yra asmens išmintis. Asmeninės išminties ryšys su psichikos sveikata susilaukia vis platesnio mokslinio dėmesio. Šio tyrimo tikslas yra ištirti išminties, prasmės gyvenime jausmo ir egzistencinio nerimo tarpusavio ryšius bei jų sąveiką, prognozuojant psichologinius sunkumus (depresiją, nerimą ir stresą).

Metodika. Prie tyrimo, internetinės anketos būdu, prisidėjo 244 asmenys ($M=27,8$; 76,2% moterys). Anketą sudarė demografiniai klausimai bei šie instrumentai: 3D-WS trijų dimensijų išminties skalė (Ardelt, 2003); MLQ prasmės gyvenime klausimynas (Steger, et. al., 2006); ECQ egzistencinių rūpesčių klausimynas (van Bruggen, et. al., 2017); DASS21 (Truskauskaitė-Kunevičienė ir kt., 2019) depresijos, nerimo ir streso skalė. Žvalgoma jai

analizei pritaikyta tinklo analizės metodika. Naudotos tiesinės regresijos, mediacinės analizės, struktūrinių lygčių modeliavimo metodai.

Rezultatai. Tiesinė regresija atskleidė, kad prasmės gyvenime jausmą reikšmingai numatė tik refleksyvioji išminties dimensija (kognityvinė ir afektyvinė dimensijos reikšmingo indėlio neturėjo). Egzistencinį nerimą reikšmingai numatė refleksyvi išmintis ir prasmės gyvenime jausmas. Mediacinės analizės atskleidė, kad prasmės gyvenime jausmas medijavo refleksyviosios ir afektyvinės išminties dimensijų sąsajoms su egzistenciniu nerimu. Egzistencinis nerimas medijavo prasmės gyvenime jausmo sąsają su depresija, nerimu ir stresu. Struktūrinis lygčių modeliavimas papildomai parodė tiesioginius ryšius tarp refleksyvios išminties ir egzistencinio nerimo bei tarp prasmės gyvenime jausmo ir depresijos.

Išvados. Rezultatai rodo, jog reflektyvus asmens išminties elementas bei prasmės gyvenime jausmas yra svarbūs patiriamo egzistencinio nerimo, depresijos, streso ir nerimo veiksniai.

Darbo vadovas: doc. dr. Alfredas Laurinavičius

Raktiniai žodžiai: Išmintis, prasmės gyvenime jausmas, egzistencinis nerimas.

KŪNO POZITYVUMO TENDENCIJOS ĮTAKA POŽIŪRIUI Į SVEIKĄ MITYBĄ IR FIZINĮ AKTYVUMĄ

Greta Tilvikaitė

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas

Įvadas. Kūno pozityvumo tendencija – socialiniuose tinkluose plintantis judėjimas, kurio tikslas yra skatinti ne laikytis dominuojančių išvaizdos idealų, o gerbti visus kūnus, nepriklausomai nuo to, kaip jie atrodo. Nors kūno pozityvumo tendencija gali turėti teigiamų padarinių (pavyzdžiui, teigiamas poveikis psichologinei gerovei), nuogaustaujama, jog ši tendencija gali paskatinti žmones mažiau rūpintis savo sveikata, paveikti gyvenseną. Buvo pasirinkti požiūrio į sveiką mitybą bei požiūrio į fizinį aktyvumą konstruktai, jog būtų galima patikrinti kūno pozityvumo tendencijos poveikį gyvensenai.

Tyrimo tikslas: įvertinti trumpalaikį kūno pozityvumo tendencijos vaizdų poveikį požiūriui į sveiką mitybą ir fizinį aktyvumą.

Metodika. Tyrime dalyvavo 66 tiriamieji, kurių amžius svyravo nuo 18 iki 27 metų (42 moterys, 23 vyrai ir 1 tiriamasis nurodė kitą lytį, amžiaus $M = 21,36$; $SD = 2,09$). Tiriamieji užpildė Požiūrio į sveiką mitybą ir Požiūrio į fizinį aktyvumą skales. Po skalių pildymo tiriamiesiems buvo pateikiama trijų tipų stimulinė medžiaga: kūno pozityvumo tendencijos vaizdai, gamtos vaizdai ir pertrauka. Po stimulinės medžiagos tiriamieji pildė tas pačias skales bei atsakė į demografinius klausimus.

Rezultatai. Atlikus vienfaktorinę dispersinę analizę (ANOVA) gauta, jog visų trijų eksperimentinių grupių Požiūrio į sveiką mitybą skalės rezultatai statistiškai reikšmingai nesiskyrė tarp pildymų prieš stimulinę medžiagą ir po stimulinės medžiagos ($F(2, 65) = 1,261$, $p = 0,290$). Statistiškai reikšmingų skirtumų tarp grupių nebuvo rasta ir Požiūrio į fizinį aktyvumą skalės rezultatuose ($F(2, 65) = 0,017$, $p = 0,983$).

Išvados. Nustatyta, kad skalių rezultatai statistiškai reikšmingai nesiskyrė tarp visų grupių, todėl daroma išvada, jog šiame tyrime kūno pozityvumo tendencijos vaizdų peržiūra neturėjo statistiškai reikšmingos įtakos požiūriui į sveiką mitybą ir fizinį aktyvumą trumpalaikėje perspektyvoje.

Darbo vadovė: Doc. dr. Vita Mikuličiūtė

Raktiniai žodžiai: kūno pozityvumo tendencija, požiūris į sveiką mitybą, požiūris į fizinį aktyvumą, kūno vaizdas, gyvensena.